

„Soča“ izbaja vsak petek in velja po pošti prejemanu ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 1.10
Pol leta 2.20
Četrt leta 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „pisanicah“ se plačuje za navadno tiskovno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 kint
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za vsako črko po prostoru

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v namski ulici ter v Trstu, via Casserna, 3.

Darili naj se blagovoljno pošiljajo neodbiten „Soča“ v Gorici Via Mercato 12, I., naročnina pa opravištvu „Soča“ Via della Croce št. 4, II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina znižuje, ako se oglase pri opravištvu.

Volitve cestnih odborov na Goriškem.

Koncem leta 1886 je vsem cestnim odborom na Goriškem potekla postavna doba, za katero so bili izvoljeni. Zato je deželni odbor razpisal nove volitve, ktere se imajo vršiti za Goriško okolico dne 17. t. m. v deželnih dvorani v Gorici pod vodstvom gosp. dež. odbornika J. Gasser-ja; — za Ajdovski okraj 15. t. m. v Potočah pri Rebku pod vodstvom Ajdovskega župana g. Danijela Godine; — za Kanalski okraj 16. t. m. v Kanalu pod vodstvom tamkajšnjega župana gosp. Fr. Malnič-a; — za Tolminski okraj v Tolminu dne 15. t. m. pod vodstvom gosp. dež. odbornika J. Gasser-ja; — za Bolški okraj 16. t. m. v Bolci pod vodstvom drž. poslanca in župana g. Matije Jonko-ta; — za Cerkljanski okraj v Cerkljem 17. t. m. pod vodstvom tamkajšnjega župana g. Petra Podobnik-a; — za Komenški okraj 15. t. m. v Komnu pod vodstvom tamkajšnjega župana g. J. Kovadič-a; — za Sežanski okraj 16. t. m. v Sežani pod vodstvom g. dež. poslanca in župana R. Mahorič-a; — za Korminški okraj 15. t. m. v Korminu pod vodstvom dež. poslanca in župana g. barona Locatelli-ja; — za Gradiški okraj 14. t. m. v Gradišči, za Cervinjski okraj 17. in za Tržiški okraj 19. t. m. pod vodstvom županov dotičnih glavnih krajev.

Vsak cestni odbor šteje zraven tistega, kateri plačuje v dotičnem skladosnem okraju največ izravnih davkov, sedem udov, ktere izbere županstva, to je vsi župani in podžupani skladosnih občin po absolutni ali nadpolovični večini glasov za 6 let.

Pri teh volitvah se glasuje z listki ali pa ustmeno, kakor zahtevajo posamezni volilci. Ako se ne doseže pri prvem glasovanju večina, glasuje se še enkrat in ako je tudi drugo glasovanje brez uspeha, slediti jej ima ožja volitev.

Če so po končani volitvi vsi izvoljenci navzoči, ima se novi odbor koj ustanoviti, to je izbrati si ima načelnika.

Te volitve so veliko važnije, nego bi si kedó mislil — kajti cestni odbori so v nekom oziru avtonomniši od vseh drugih avtonomnih organov, ktere nam je podarila ustava, ker lahko nalagajo doklade, ne da bi potrebovali — nad neko mero — višje potrdbe. Deželni zbor lahko naloži do 100% občine do 150% doklade k izravnim davkom; če prvi preseže to mero, mora dobiti dotičnemu sklepu cesarsko potrdbo, občine si morajo priskrbeti za doklade nad 15 odstotkov dovoljenje dež. odbora, za doklade nad 50 odstotkov pa najvišjo potrdbo.

Cestni odbori pa lahko nakladajo po svojem spoznanju in seveda po dokazani potrebi po 15, 20, 30, 50 in več odstotne doklade k izravnim državnim davkom in ne potrebujejo v ta namen višjega dovoljenja. Deželnemu odboru gre samo razsojati, kedar se obdačenci pritožujejo zoper to, da se je kterež občini konkurenčno plačilo povikšalo; — če pa cestni odbor naloži vsu občini svojega okraja enakomerne doklade in naj so še tako velike, ni po obstoječih deželnih postavah ni pritožbe ni razsodbe.

Iz tega vidimo, da segajo cestni odbori lahko globoko v mošnje davkoplačevalcem. Na drugi strani pa vemo tudi, da dobivajo cestni odbori, kateri skrbijo za razširjenje cestne mreže in za zboljšanje cest v svojih okrajih, znamenite državne in deželne podpore in da obsega njih gospodarstvo do 20 in več tisoč goldinarjev na leto. Z ozirom na tolik denarni promet in na prevažna opravila, ktera so izročena cestnim odborom, treba je pač, da se naši župani in podžupani prav dobro pripravijo za napovedane nove volitve; pa se resno dogovorijo zaradi moč, katerim hočejo v imenu svojih občin skazati svoje zaupanje, da se pri tem ozirajo tudi na to, da bodo vse strani vsacega okraja primerno zastopane v dotičnem odboru; in na dan volitve naj volijo po svoji najboljši vesti in po svojem prepričanju pošteno, zvedene, po dosedanjem delovanju preskušene, za javni blagor vnete moze. — Volitev vsacega javnega zastopa je važna in cestni odbori so v našem ustavnem organizmu tudi mej znamenitimi oskrbniki občnih interesov. **Daj, moramo priznati, da so se v dobi, od kar**

obstoje cestni odbori, komunikacije v deželi zdavno zboljšale, da so posebno nekteri okraji v tem oziru prav mnogo storili, moramo vendar obžalovaje omeniti, da v sedanjih cestnih odborih ni povsod in vse tako, kakor bi moralo biti. Zakaj ne, to povemo morda tudi še o svojem času. Za danes sklenemo s pozivom: Volilci, pozor!

Dopisi.

Gorica 1. febr. — Z veseljem sprejeli smo valilo solkanske čitalnice ter napotili se 30. preteklega meseca v prijazni Solkan, da bi se udeležili veselic. Zdaž teče uže drugo leto, odkar nam rodoljubi solkanski niso osnovali besede; tem bolj bili smo torej zadovoljni, ko smo sprevideli, da se čitalnica zopet giblje. V lepo okinčani dvorani nabralo se je mnogo občinstva, med poslušalci tudi mnogo gospe deželne. Poje, pod vodstvom predsednika in pevovodje gosp. Jug-a, se je dobro obneslo; posebno so se priklopili „Sanje“. Burni živili-klici povzvalili so vro pevec. Gospodična Gabrijela Doljakova, v Gorici uže dobro znana izvrstna deklamovalka, je prav mило, občutljivo in mojstersko deklamovala „Slovensko junakinja“. Maršikoga so besede ganile do solz, kajti prišlo so iz srca in segale globoko v srce. Deklamovalec „Jeste-jevo prispe“, gospod Pezdich, je svojo nalogo prav pohvalno rešil. Nastopil je prvičkrat in pokazal, da dobimo v njem s časom izurjeno in izbornu moč. Krenanje, glas in vse se je lepo ujemalo. Igra „Filozof“ so solkanski diletantje sjejno predstavljali. Posebno ste nam ugajali gospodični G. Doljakova in Marušičeva, katera zadnja ima prijeten glas, živahno kretanje in nekaj talent za igrokaze. Treba je le buditi in vaditi tako naravno moč. Prav dobro igrala sta tudi gospoda Marušič (Muha), ki je starega veseljaka hvalevredno posnemal, če tudi mu je bilo to težko, ker je predstavljavec še le v mladeniški dobi, in g. Pezdich (modrijan). Cestitati moramo solkanski čitalnici, da ima sedaj tako izvrstne moči. Treba je, da bi odbor pazil na daljno delovanje in da bi nas zopet v postnem času razveselil z lepo in dobro urejeno besedo. Veselimo se napredka! Po besedi bila je plesna zabava, ki je trajala do jutra in se je vršila v najlepšem redu, čeprav je bilo nad 50 parov. Neplesalce so pevcu v stranski sobi razveseljevali s krasnim petjem. Zidovoljni vrnilo smo se domov ter si pred odhodom drug drugemu želeli: „Na svidenje v prijazni solkanski čitalnici“.

Iz Tolmina, 2. febr. — Že davno nisi, draga „Soča“, o našem trgu nič pisala; pa pomisli, da tu vse spi in da se pripeti le redko kaj takega, kar bi bilo vredno, da bi se v tvojih predalih svetu objavilo. Ni davno od tega, kar se je volilo v Tolminu starešinstvo in je bil prejšnji župan g. Josip Devetak zopet enoglasno za župana potrjen. Tudi je bil gos. Adolf Schaffenhauer voditelj tukajšnjega c. k. glavarstva imenovan c. k. okrajnim glavarjem na Primorskem se sedežem v Tolminu, h kateremu imenovanju smo mu čestitali. Oba ta dogodka obhajal je naš trg po svoji hvalevredni navadi. Ker pa mislim, da ta dogodka druga roka opiše, prestopim k poročilu, katero bode marsikakega čitatelja in čitateljico gotovo zanimalo.

Ustanovila se je namreč v Tolminu s tekočim letom 1887 podružnica patriotskega društva gospa (rudečega križa) za politični okraj Tolmin, katero si je stavilo po pravih sledečih nalogo: a. nabirati darove pri prebivalcih tega okraja, ter rabiti jih na najbolj koristen način po namenu društva; b. prizadevati si, da bi število udov kolikor mogoče rastle; c. podpirati onemogle doslužence (invalidne), vdove in sirote v vojski padlih, kakor tudi uboge družine v slučajih mobilizacije v djansko službo poklicanih rezervnikov in deželnih brambovcov ter oskrbovati bolnike.

Ali ni to, dragi bralec in bralka, težavna naloga, katero si te gospe stavijo iz zgolj ljubezni do svojega bližnjega? Ali ni to pobotje vredno, da ga na vse strani hvalimo in podpiramo, posebno zdaj, ko nam temne megle na političnem nebu grozijo? Marsikomu obriše to društvo grenke solze s svojimi pomočjo in marsikateri siroti nadomesti vsaj deloma rednika.

Hvalevredno je torej početje blage gospe Lino Schaffenhauerjeve, katera je s velikim trudom in požrtvovalnostjo od trga do trga, od vasi do vasi nabirala ude za to društvo; le njeni prirojeni ljubeznivosti je pripisati, da je pristopilo v tako kratkem času nad 80 udov, kar je gotovo veliko za tolminski okraj; in nadejamo se, da blaga gospa ne bode mirovala, ampak da bode skrbela, da se to društvo še bolje okrepi.

Komaj se je društvo ustanovilo in nabralo zadostno število udov, sklicala je gospa osnovateljica občni zbor v dan 23. januarja ob 3. uri popoldne. Ob določeni uri zbrale so se gospe v solkanskem poslopji. K temu zborovanju prišla sta tudi gospoda c. k. okrajni glavar in c. k. okrajni komisar. Po kratkem, pa jedrnatem nagovoru gospe osnovateljice pristopil je zbor k volitvi odbora, obstoječega s 7 udov za tri leta. Voljene so bile: gospa Lina Schaffenhauer, soproga c. k. okrajnega glavarja; gospa Pavla Kodrič, soproga c. k. okrajnega sodnika; gospa Amalija Bratina, soproga c. k. gozdne komisarja; gospa Alojzija Ivančič, soproga c. k. notarja in deželnega poslanca; gospa Julija Ličen, soproga c. k. finančnega inšpektorja; gospa Rozina Milotič, soproga c. k. davkarja; gospa Terezina Gabrijelič, soproga c. k. sodn. pristava.

Izvoljeni odbor 7 gospa zbral se je v sredo dne 26. tega meseca ter je volil iz svoje srede enoglasno predsednico gospo Lino Schaffenhauer, podpredsednico gospo Pavlo Kodrič, tajnico gospo Amalijo Bratino in denarničarko gospo Rozino Milotič. Da je to društvo v dobrih rokah, pričajo imena gospa, ktere to društvo v odboru zastopajo. Društvo priredi prihodnjo nedeljo dne 6. februarja tombolo v čitalničnih prostorih, da se pomnoži društveni zalog s čistim dohodkom. Dobitke za to tombolo podaril je odbor.

V teh kratkih potezah je popisan namen tega društva, katero prav lehkim srcem priporočamo s namenom, da bi mu pristopilo obilno društvenic. Letnina znaša 1 gl. Iz dna srca želimo temu blagemu podjetju najboljše vseh!

Iz Gorenje Trebuše, dne 21. jan. — Odkar sem dokazal, da treba pisati Volčane a ne Volče (v čemer mi je tudi slavno uredništvo pritrdilo z ozirom na zgodovino in jezikoslovje, pa ne z ozirom na ono nerodno „kolo časa“), in sva se stlepla z „zelenim pihalnikom“, ki nosi po lastnih besedah sedaj „dva roga“, — nisem več „motil“ (sodba kompetentnega ali pristojnega moža) „Soče“. Od „bele“ Soče sem sedaj oddaljen šest ur, a ne od tiskane, ki teče po vsem Primorju in še drugod. Vender pri vodi sem tudi tu, pri Trebuši, ki se izliva v Idrijco in z njo v Sočo. Hvala Bogu, tu mi „kolo časa“ ne bo branilo jezikoslovnih popravkov, ker jih ne treba. Trebuša je bila, je in bo Trebuša. Sicer se je pisalo nekdaj Tribuša, a to je bilo pisano le po krajevem izgovoru dolzege e. Mi ne govorimo „trebiti“, ampak „triebti“. Trebuša je voda, ki trebi. Dobro je uže potrebila našo dolino (s pomočjo sekire. Ur.) Odnesele je rodovitno prst, a pustila je strme berge, gole griče in gore, katerim tudi pravijo „Govei“ to je: „Goleo-Golci“. Pustila je neizmerno veliko kamenja. Sedaj ni le voda Trebuša, tudi kraj je Trebuša, ki marsikdese „potrebuje“.

Kjer se voda izliva v Idrijco, je tudi kraj Trebuša (v resnici), a Dolenja Trebuša; mi, bliže izvira vode, smo v Gorenji Trebuši. Zanimalo Vas bode, ako povem, da se nahaja v naši duhovni blizu voda hiša z imenom „pri Potrebu“.

Nov dokaz za resničnost moje izpeljave imena.

Potrebnost pa je še več, če tudi pri hišah drugače pravijo. Ne manjka jih tudi zunaj Trebnje. Bo jih pa še vedno več. Kako bi ne? Župani vseh občin spajo eno in isto žalostno posmeh o ogromnih primanjkljajih v občinskih blaginjah, pravarstvenih vedel po „dobrovoljcih“, ki v tujini svoje moč in zdravje svoje lahko ali težko zgubijo; a ubogi občini naprté svoje uboge in bolne kosti, ali pa se v tujini (večkrat tudi doma) le „na sapo“ oženijo in živijo občinarije pomnože z otroci, katerih domača občina ne pozna, dokler ne pridejo trkat na prazno kaso.

Dobrovoljec J. J. gre po svetu, ožest se z abotico in druge občine in umrje. Deset let po smrti njegovi dobi vdova otroka, izrodi ga usmrtjeni ženi ter odpotuje po svetu kruha iskat in obljubi, da se hitro vrne. A ne vrne se več, ker je umrla v L. i bolnišnici. Županstvo, v čegar obsegu ženi napuščeni otrok, mu prikrbi za 4 gl. na mesec hrano, stanovanje in obleko. Za osem mesecev, ko izve smrt materine in njeno pristojnost, uljudno povabi naše županstvo, naj plača 38 gl. in naj prevzame otroka v prekrbovanje. O Trebnju! Pa kaj to, ako bi ne bilo drugih plačilnih nalogov in raznih bolnišnic in uradov? Ali se ubrani občina otroka, katerega roditelj noben občanar niti ne pozna! Po domovni postavi od leta 1863 se menda ne bo mogla ubraniti! Žena je dobila po „dobrovoljci“ tu domovno pravico, nezakoniti sin pa po materi.

Po dve, tri sto tudi po tisoč ferintov na leto plačujejo neprimerno občine, katere bi jih ne plačevale, ako bi imale pravice zakone „na sapo“ nabravljati. — Kaj pravite o postavnem načrtu, ki so ga predložili 12. t. m. konservativni poslanci v štajerskem deželnem zboru? Zahtevajo, naj se uvede za Štajerc, naj bodo že doma, ali v drugih deželah, dolžnost prikrbiti si občinsko dovoljenje, ako se hočejo oženiti. Občina pa more tako dovoljenje odreči, ako prošlee nima premoženja, kj bi zadostovalo za samostalno prehranjenje družine. Ženit se zoper občinski sklep lahko pritoži na bližnjo politično oblastnijo, a zoper njeno razsodbo morata še občina in ženin uložiti pritožbo na najvišjo sodnijo.

Pa kaj bo pomagala taka postava? Svet neče izpolnjevati niti evangeljskih zapovedij, kaj pa še le evangeljske svete (glej v katekizmu konec petega poglavja!)

Iz Vipavske doline, 1. febr. — Krasna, pro krasna je naša slovenska dežela; Bog jo je obdaroval z redkimi lepotami, s kakeršnimi težko se ponosa drug svet, drug narod; a žalibog neznan je in premalo spoštovan. In Slovencev kako malo nas je v primeri z drugimi narodi! Malo nas je, in še tem preti nasprotnik z vseh strani; vže dolgo, predolgo občutimo trdo, nevmiljeno roko, a katero udriha po nas, kadar le more, Slovencev neprijazni vek. Izpremenil bi nas rad v prah, da bi ne bilo ni duha ni sluha več o nas! Našo zgodovino zagrinja temna, črna noč, ker trpeli in vzdihovali so pradedje naši pod jarmom tujega gospodstva; a vendar stali so trdno, kakor skala nepremakljivo, dokler jim niso vstali jasnejši dnovi. A solnce omike in dejanske ravnopravnosti z drugimi narodi še ni vstalo, še vedno je za visokimi gorami; zarja komaj nam, bratje, vstaja.

Da pa nam solnce prej poije, treba nam je vztrajnega delovanja in podpirati moramo družbe, katere so ustanovili rodoljubi v ta namen. Jedna teh družeb je družba sv. bratov Cirila i Metoda, za katero žalibog premalo skrbimo!

Kak namen ima ta družba, je gotovo vsakemu Slovenceu znano dovolj. Težak je njen namen, to razvidi vsak; a z vsestransko podporo doseže ga gotovo, če ne v enem letu, pa v daljšem času. Njen obstoj odvisen je od nas. Mogoče, da si bo kdo mislil, kaj bomo mi Slovenci? premošč nas je, premošč! Tedaj ozri se na slavne Rimljane, kako majhen narod so bili nekdanj, a pozneje trasel se je ves tedanji svet pred njimi!

Kako naj podpiramo družbo sv. Cirila i Metoda? Mnogokrat čitamo in slišimo, tu pa tu priredijo veselico — v kak namen? Tega ni! In prav tu, bratje, ponuja se nam priložnost, spominjati se te družbe ter podpirati jo s temi dohodki. Sicer bi veselica niti ne imela narodnega značaja in bi ne bila narodno podjeto, ako bi vsakdo le gledal in skrbel, kako bi si napolnil žep! Kaj družega naj se naredi s tem denarjem? Naj se morda je in pije, dokler se ima kaj? Žalibog, da se pogosto nahaja to žalostno prepričanje! Rečnica je, da se večkrat tudi dela po tem načelu! Bratje, tako ne pridemo dalje! Zdržiti moramo svoje moči ter sovražniku v bran postaviti se; podpirajmo tedaj družbo, ki nam straži ob mejah sovražnih, in videli bomo v poznem času obilen sad — hrabre branitelje pravice naroda slovenskega!

V Vipavi, 24. jan. — Mamka! danes ste pa kaj veseli, rekel je nekdo danes teden materi našega državnega poslanca dr. Andreja Ferjančiča. „Kaj bi ne bila“, odvrnila je, „ko vidim, kake ne le Vipavci, temuč tudi ljudje mojega sina čitajo.“ — Danes teden je tako govorila še vesela in zdrava, danes pa smo sprejeli 71 let staro mamko k zadnjemu počitku.

Lahko pa je tudi bila vesela kmečka mamica, ker nam je dala sina, ki bode gotovo ponos Slovencev; le škoda, da njeno veselje je trajalo tako kratak čas.

Kljubu nesnosni burji zbralo se je bilo večeraj teden v grajskem cvetličnjaku v Vipavi na 200 ljudi, ki so pazno sledili krasnim besedam našega poslanca. Tako jedratim in lepim zadržicam, kakeršne so se omenjeni dan iz njegovih ust vrstile. Vipavci pač nismo bili vajeni. Marsikdo še dandanes žaluje, ker se ni mogel udeležiti vtedaj hude burje shoda in veselja večera.

Kako močno je burja razmaja, razvili se iz tega, da je morala polegiva hrabrih veteranskih godcov iz Prvadine, ki so omenjeno slavnost z godbo in ubranim petjem povodili, vedno voz držati, da jim ga ni burja avrila. Dva gospoda sta sta po noči iz Vipave v Ajdovščino po tovariša, da bi ga pripeljala v veselo društvo volilcev; toda burja jima je zvrnila voz nič manje ko šestkrat. Huda je bila in vsak je mislil, da je nemogoče, da bi prišla živa duša v Vipavo, toda vkljub temu bila je udeležitev obilna, kar je toliko bolj pomenljivo. Premagali so došli mraz in burje; za to se bili pa zadostno odškodovani, ker veselili so se v družbi našega poslanca do 7. ure zajutra. Vipavski okraj pokazal je ta dan sijajno, kako se raduje, ker mu je milo nebo podelilo iz svoje srede tako nadarjenega in zmogljivega poslanca.

Razen pičlega števila nemirščev, katere pa v kratkem ukrotimo, ako Bog dá, — veselil se je vsak razumen Vipavec tega dneva; in kako bi se ga ne bila mamica našega poslanca? Žalostno, da je bilo to veselje prekratko; škoda, da jej ni bilo mogoče nekaj dni, ko nas naš poslanec, vračajoč se z Dunaja, zopet počasti s svojo navzočnostjo in nam priredi še veselja dan in večer nego zadojč. Žalostno; ona „epi nezdravno spanje“. Nebrojna množica sprejela jo je danes na slapensko pokopališče. Skoro vsaka vas našega okraja poslala je svojega zastopnika, da je skazala zadnjo čast materi našega ljubega poslanca. Zastopani so bili posebno oni kraji, ki se niso mogli udeležiti radi burje shoda v nedeljo. Videli smo med drugimi iz Loxie moža poštenjaka, Zvanuta, iz St. Vida župana g. Vertovca in g. Kavčiča. Lepo je bilo videti ukusno opravljeno gasilce iz Vipave, ki so stopali koj za šolako mladino.

Dober vtis, rekel bi najboljši, napravilo je delavsko društvo iz Šturij. Prišlo je 31 društvenikov s svojim predsednikom g. Šapljo, a podpredsednikom in denarničarjem. Korakali so s svojo prekrasno zastavo koj za vipavskimi gasilci. Nepotrebno je, da bi spremljevalce še dalje navajal; povedati pa moram, da je skazal zadnjo čast materi našega poslanca tudi duhoven iz goriške nadškofije, ki našega Ferjančiča pozna in čista užje iz dijakih let in ga nikakor tako krivo ne sodi, kakor nekateri iz našega okraja. Slapenska cerkev bila je premajhna, da bi bila sprejela tako množino spremljevalcev. Dobro izurjeni peveci slapenski zapeli so pod vodstvom neutrudljivega učitelja tri pesmi; prvo na domu, drugo v cerkvi, tretjo na grobu. Krasnih vencev bilo je več videti, a najlepši bil je od „hvaležnega sina Andreja — nepozabljeni materi“.

Ne vem sicer, ali je umestno tukaj še dalje govoriti, ali ker sem uže zgoraj nekam cikal in ker imam pero namočeno, dovoli, draga „Soča“, da napišem še par besedij. Po izvolitvi našega Andreja v državni zbor upali smo, da se povrne med nas Vipavce zopet mir, katerega so nam kalili le Nevipavci in propale visokosti. Kaj &? Prav ti nemirneži iz naših so zopet nekaj, kar med nami nemir prouzročuje. Če tudi je naš okrajni glavar le nekaj mesecev med nami in se je očitno izrazil, da bo vipavski okraj zadnji, za kateri bo kot glavar kaj delal, lovijo vendar ti ljudje z lažljivimi besedami podpis na neko hlinako, smešno, bombastično zaupnico, v kateri se prav po suženjski glavarju klanjajo, mirne Vipavce pa sramotno napadajo. Ne čudimo se, da pobira podpise neki Lah, potem neki večer kandidat v občinski odbor in neka propala visokost, sedaj ničla, gospod glavar sam gotovo ni ponosen na take dvornike — a nikakor bi tega ne pričakovali od gospoda, ki ima sveto dolžnost v dolini vzdrževati mir, ki nam ga prav po nepotrebnem kali. Gotovo ni lepo, da ta miroljubni (!) narodni (!) gospod v blaženi nemščini županstvu piše „Sie sollen endlich so viel als möglichen Unterschriften zusammenstrammeln“. (Slednjic z b o n a j t e kolikor mogoče podpisov.) Ako bi hoteli drugi nemir sejati, kakor je tem ljudem prirojeno, bi pač lahko dosegli, da bi ogromna večina podpisov preklizala. Naravno je, da naš gospod okrajni glavar ne sprejme zaupnice, ki se je rabila v to, da se je žljeje narod na Vipavskem dražil in vznemirjal. Nabiratelj in „bobnarji“ bi bili morali poznati toliko takta ali dostojnosti; ker je pa ne poznajo, pride jim prav dobro poduk, ki jim ga dá g. glavar s tem, da se zahvali na taki zaupnici.

V Trstu, 2. febr. — Dober mesec imeli smo v svoji sredi vzvišenega gospoda Sisinija barona Pretisa in zopet nas je zapustil ter odpotoval v prestolno mesto, kjer se zbira po zimi najvišja in najboga-tejša gospoda kirskega cesarstva. Naravno je, da viso-

kemu državnemu uradniku ne more biti toliko za veselice, sij in blesk, ki se na Dunaji preliva noč in dan, kolikor za razne dolžnosti do najvišjega dvora, do udov cesarske hiše in do osrednje c. k. vlade, v katere rokah se stekajo niti notranje politike po vseh v dunajskem državnem zboru zastopanih kraljestvih in deželah. Poročilo o političnem stanju v primorskih deželah pač ne more napraviti dobrega utisa ni na dvoru ni pri visokem c. k. ministerstvu, kajti razmere v njih dosegle so blizu najvišje stopinje napetosti, kateri mora slediti odločen polom in popolen prevrat v politiki. Zgubile so svojo veljavo vse ustanove, ki so se nekdanj smatrale kot take, ki imajo katere odnose do države; ostali ste le še dve skali, na katerih sloni avstrijska čut na jugu: slovanstvo in katoliška cerkev, in ti skali izpodkopujete se sistematično (po določenem načrtu) in z vsemi sredstvi, katere si zna pridobiti framasonerija, kamor se obrne posebno po političnem vplivu in valed tega po deniru, službah, društvih in javnih listih, ki služijo framasonskemu namenu. Kadar se začne boj z naravo oziroma narodnostjo in s cerkvijo, po kateri je država močna, sme se sklepati, da odločilni čas se bliža, naj bo že na boljše ali na slabše, kajti boj s cerkvijo in njeno duhovščino navadno pospešuje usodo posameznikov in dežel. Tako je bilo nekdanj tudi v Lombardiji in v Benečiji. Se slovaški prebivalci na Primorskem dela se norca v raznih javnih listih vsak lačenberger, ki je prišel iz blažene Italije v Trst iskat zaslužka, in vsak odpadnik, ki za odpad dobi dobro plačilo. O postopanju katoliške cerkve sodbijo židi, protestanti, razkoluiki, framasoni in novodoljski liberalci. Želeti je, da bi se tem nenavadnim razmeram enkrat konec storil; nadejamo se, da se tudi stori, samo da bi ne bilo prepozno. V ta namen je pa neobhodno potrebno, da se najprej zamaši vir, iz katerega prihaja vsa politična nesreča primorskim deželah, ki ne morejo dalje prenašati vednega hujkanja in vznemirjanja. Visoka vlada naj skrbi, da obvelja v Primorji namesto neznanega sovražstva do slovanstva imena duh treznosti in miroljubja, ki ne bo podpiral irredente proti stebrom, na katerih sloni državna blaginja v teh deželah. Naj pazi tudi v najmanjših zadevah, komu pride v roke platno in komu škarje; kajti modra šivilja naredi iz platna srajce, ki pokrivajo nagoto in branijo mraz; besen ali slaboumen človek pa razreže platno na kose ter grozi s škarjami mirni okolici.

Iz Pulja, 22. januarja. — Na zadnji moj dopis iz Pulja je navadni dopisnik „Slovenskemu Narodu“ gosp. C—t—č v št. 15. tega lista odgovoril, kakor pravi, pohlevno. Temu odgovoru moram dodati nekatera pojasnila in na nekaterih mestih mu moram ugovarjati; upam pa, da nihče ne bode štel mojega odgovora pisanega v kategoričnem in samosvestnem tonu, ker ni moj namen z dopisom to doseči, kar s a m želim. V javnih zadevah mora se gledati tudi na mnenje drugih; in tega sem dejansko prepričan, da nazori mojega dopisa niso le moji.

Na prvi pogled se spozna, da gospod C—t—č šteje nepoglavne stvari za poglavitne. Menim, da poglavitna točka, o kateri sem pisal, je narodno društveno življenje. Ker pa gospoda odgovornika najbolje peče besedi „Beschwichtigungshofrathe“ in „klirka“, začnem z njima. V spominu so mu gotovo še dopisi preteklega leta v „Slov. Narodu“. Skoro vsak dopis se boče v uvodu prikupiti nekaterim, potem se le razpravlja katero zadevo. Tako si je enkrat on sam izmislil besedo „Beschwichtigungshofrat“. Ko sem to zapazil, mi to ni dopadlo, kakor ne more dopastilgotovo nikomur, ker to se pravi delati se odvisnega po nepotrebnem. Ako ne bi se b l gosp. dopisnik držal tega načela, bi gotovo o tej zadevi niti besedice ne bil znil.

Potem pravi, da je mnogo kriva neodpustljiva narodna ignoranca na nekem mestu, kjer bi je človek najmanje pričakoval. Tega mnenja ne morem odobriti. Med njimi bo gotovo kak narodnjak, ali se šteje za narodnjaka. Izpolnjuje li svojo dolžnost? Ni li dolžnost, odstraniti polagoma vse ovire, ki branijo dejansko narodno ravnopravnost? Ali ste morda tudi Vi tega mnenja, da je le tisti nepristranski in se ne vrtka v nikako stvar, ki sekundira ali pritrjuje v vseh zadevah našemu nasprotniku, ter svoje prepričanje zataji?

Gledé zabavišč ste pa krenili zelo na krivo pot. — Zabavišča so se napravila že v večjih krajih. Tako imamo v Ljubljani takozvano „Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov“. A kaj, nasprotnik naš pravi, kar izpira iz Ljubljane, je vse nepravilno. Glejmo kje drugod. Tako so n. pr. v Tirolih „Gesellenvereine“. Koliko dobrega se je s temi društvi doseglo. Vam preč. gosp. Gnezda v Ljubljani lahko pove. Navesti vse uspehe, mi tukaj prostor ne dopušta, pa tudi predmet tega ne zahteva. Toliko povem, da je poglavitni namen takih društev ta, da s pomočjo veselice, poštenih družeb in pouka vodijo nemarneže, slabe gospodarje, lahkomiselne roditelje na pravo pot. Po tem potu bi se tudi mladi naraščaj vaj nekaj rešil s danje framasonerije, cvetoče na Primorskem, ker bi pri starejših ljudeh videl dober izgled, ako ne družje-

ga. Mladina mora se privabiti, naj hoče ali ne. Zakaj bi se ne moglo doseči kaj enacega v Polji?

Moje mnenje o materializmu ste slabo razumeli. Vi pravite, da z materializmom bi se vrigel idealizem v jarek. Kdo misli na to? Vsak človek ima neumrjočo dušo in umrljivo telo. Vsak psiholog pa pravi, da se oba podpirata ter da se morata podpirati. Zakaj ne bi tedaj slovansko društvo ustreglo tudi gnotnemu dobru? S samim idealizmom se tudi nič ne doseže. Saj tudi Vi sami ste se enkrat v preteklem letu izrazili, da narodnjaki pri pivu ne koristijo. Se vé, da idealizem in materializem morata imeti svojo mejo. Kakor povsodi, prav tako tudi tu vidite leeno, to je črno stran. Vi imate le težave in ovire!

Gledé neizvedljivosti podpornega društva naj velja za sedaj Vaša, da si je le prvi razlog dober. A družega n: mogoče odobriti. Vi pravite, da je naraščaj brezčuten in ignoranten (neveden) v narodnem obziru, da srce človeka kar boli. Kak pa je bil slovenski narod leta 1842, ko so začele „Novice“ izhajati. V začetku se je tudi tedaj pripovedovalo gluhim ušesom. Zakaj so bili taborji? zakaj so čitalnice? Kaj pa delata sedaj „Mir“ in „Naša Slova“? So se li trudili in pisali ter se li sedaj trutijo in pišejo le za zavedne narodnjake ali tudi za nevedne ignorante? Pečeni vrabci ne frlijo nikomu v usta.

Iz tega bote, dragi gospod odgovornik, tudi videli, da se ne držim načela: sem delavec, tja inteligence! Meni sta delavec in kmetovalec pridobivajoča stana, katera uže za svoji stroki potrebujejo potrebne razume, česar si pa ne moreta pridobiti brez šole in pouka. V sedanjem času treba delavcu omike, kakor vsakdanje hrane, ako se noče vreči v narotje zvižati in slepariji. In to se doseže z zabavišči.

Na Vaša najzadnja uprašanja mislim, da imam vendar kako pravico, izraziti javno svoje mnenje z ozirom katere javne zadeve in sicer tem bolj, ker se nočem nikoli spuščati niti v drobnosti niti v notranje zadeve. Le to namreč bi povzročilo ne samo mejsbojno nezaupanje, ampak razjasnilo bi naše ranetistim, kateri si jih pri vsaki priliki obračajo v svojo korist, v našo škodo.

Ker pa mislite, da sem začel metati drobno kamenje, ki človeka le draži, veljajo naj ti le stavki: Tožbo in odgovor imamo. Tu je replika. Sedaj pride na Vas, da spisete protigovor; slednjič naj čitatelj obeh listov razsodi; in mirna Bosna.

Politični razgled.

Iz državnega zbora bi imeli poročati, da so poskusili liberalni Nemci že sedaj ohladiti si jezo s tem, da so poslali poslanca Knotza v boj, ki je v ostrih in brezozirnih besedah izraževal svojo nevoljo nad tem, da češki namestnik, češki uradniki in sodniki ne plešejo tako, kakor on hoče. Sicer pa se širi vedno bolj prepričanje, da nameravajo Nemci prilično zbornico zapustiti. Dokler ne bode pogodba z Ogersko dovršena in imajo nado, da Taaffejeva vlada pri tej priliki lahko pade, bodo menda še čakali; če bi jim pa ta up splaval po vodi, pojdejo. Sicer pa bode zasedanje državnega zbora kmalu zopet pretrgano, kajti vlada uporabila je že nad 17 milijonov goldinarjev iz državnih blagajnic za vojaške potrebe in bode rabila še večje vsote. Za to je treba potrjenja skupnih delegacij. Tudi ogerski ministerski predsednik je o priliki neke interelacije zbornici javil, da se snidejo kmalu zopet delegacije. Poslanec Iranyi je prašal namreč vlado: 1. So se li spremenile v zadnjem času razmere med Avstrijo in Nemčijo? 2. Upa li vlada še vedno, da se ohrani mir? 3. Misli li vlada še, da je treba varovati samostojnost balkanskih narodov? Minister Tisza je temu pritrdil ter dodal, da denar za oboroževanje, ki ga bode vlada zahtevala, je potreben le radi previdnosti, ko bi hotel kdo mir rušiti.

Čim bolj se bliža dan volitve v nemški državni zbor, tem silovitejšje zaganjajo se nemški vladini organi v francoske zadeve. Siloma hočejo dokazati, da je vojska med Francijo in Nemčijo neizogibna, posebno „Post“ prinesla je članek, ki je za Francijo jako žaljiv. List pravi, da je francoski vojni minister Boulanger pripravil Francoze tako daleč, da mora ali Francija vojsko pričeti ali pa vojni minister odstopiti. Dobro, da poznajo Francozi te volilne zvižace ter se ne dadó spraviti iz mirnega tiru.

Bolgarska zadeva se ni v zadnjih osmih dneh zganila z mesta; danes smo tam, kjer smo bili pred osmimi dnevi. Zdi se, da se Turčija zelo trudi, da bi homatijam konec naredila; toda

bode jim li kos ali ne, to je drugo prašanje.

Italijani so dobili v Afriki malo zausnico. Kolono, ki je neki posadki živeč donášala, priprijeli so domačini na potu ter jo uničili. To je Italijane hudo zabolelo in vlada zahteva radi tega že pet milijonov posebnega kredita, da bode varovala čast italijanskega orožja v Afriki.

Angleška kraljica otvorila je parlament s prestolnim govorom, iz katerega je pa le razvidno, da silijo domače homatije Anglijo v to, da mirno gleda, kako se vzhodnje vprašanje rešuje. Govor ni pojasnil nobene važne zadeve. Sicer pa je sedanje ministerstvo zadela še druga nevšečnost. Minister Göschen je propadel pri volitvi v Liverpoolu proti poslancu nasprotne stranke Neville-u, tako da Salisbury-jevo ministerstvo se vedno bolj maja.

Domače in razne vesti.

Za Erjavčev spomenik in ustanovo darovali so dalje: Iz Vipave: J. K. Jeklenemu znašaju 10 gld.; delavni udje Vincencijeve družbe v Gorici s pristavkom: „Molimo za ranjcega“ 5 gld.; Julij pl. Kleinmayr, profesor v Gorici, 5 gld.; Štefan Kerkoč v Lokavci 5 gld.; Anton Hrovatin, učitelj v pokoji v Gorici, 2 gl.; M. Zega nabral pri zabavnem večeru Kanalske mladine 9 gld. 26 1/2 kr.; Fr. Plohl, prof. na c. k. realki v Gorici, 5 gl.; Klavžar Ernest v Gorici za januar 1 gld.; prof. Ivan Jenko v Gorici 5 gld.; vodja Ernest Kramar v Gorici 5 gld.; prof. Anton Santel v Gorici 5 gld.; član goriške čitalnice na Krasu (Ant. m. grof Obizzi) drugo odplačilo 2 gold.; Lambert Ferdnik, dekan v Zabnicah 4 gld.; Ivan Macher za Slov. Čitavnico v Trstu (imena priobčujo v „Edinosti“) 49 gld. 50 kr.; dr. Lisjak v Gorici 10 gld.; Louise Demšar v Železnikih, mal donesek za spomenik nepozabnemu g. Franu Erjavcu, 2 gld.; iz Kopr: Milohnič 1 gld.; Poniz 3 gl.; Kristan 1 gl.; Pandur 1 gl.; Matejčič 1 gl.; Rebek 1 gl.; A. 1 gl.; B. 1 gld.; C. 1 gld. Goriškemu odboru došlo je do zdaj po razkazih v 4., 5. in 6 št. „Soča“ skupno 423 gld. 86 1/2 kr. Od teh naloženo je v Goriški ljudski posojilnici na hranilno knjižico št. 84 400 gl.

Erjavčev životopis prinesel je „Slovan“ v svoji 1. št. iz leta 1886 in po njem „Soča“ v št. 3. t. l. Na oni životopis ozirajo se najbrže naslednje Erjavčeve opombe, katere podajemo čitateljem nepremenjene, kakor smo jih našli na kosu papirja v listnici, katero je ranjki še zadnji dan pri sebi nosil. „Oče, šestdesetlet v Karlovc, domač učitelj Fr. Žuželov, rodolj. pol. in govornika. Svoj. v vojaške a pozneje ko se eprostil — ne mejač — temveč pri ljub. mestu službo paznika ali priglednika na mest. klalnici. O razbojnikih nič resnice umri za kratko hudo boleznijo, miserere ali ileum. — V Zagrebu 11 let. — Potopisi ne v Glasniku, ampak v Novicah Pravljica o materi vzeta je iz Kitice Živalstvo 1864 ni prišlo mej knjigami sv. Mohorja. — Naše škodlj. živali 1. — Prave sreče dom v Jan. Cvetniku iz „Zamorjenj ovet“, Mravljice tudi v Cvetniku iz „Mravlja“. — „Domače in tuje živali“ in Živali v podobah“ je isto — Iz Schödlerja Kemijo in Živalstvo. Dunajski Zvon tudi Rastlinske svatbe.“

Radodarni doneski. Za otroški vrt in deklisko šolo: monsignor Jožef Marušič, častni kanonik v Gorici, 10 gld.; Štefan Kerkoč v Lokavci 3 gld.; dr. Lisjak v Gorici vsakemu zavodu po eno delnico goriške čitalnice v skupnem znesku 20 gld. z obrestimi vred. Vincencijevi družbi za študentovsko kuhinjo: dr. Lisjak v Gorici 5 gld.; Štefan Kerkoč v Lokavci 2 gld.; neimenovan kmetovalec iz Št. Andreža 1 gld. Bog povrni obilno vsem človekoljubim dariteljem.

Vabilo k občenemu zboru patrijotičnega društva gospej za Goriško-Gradiščansko, ki bo zborovalo 15. februarja tega leta ob 4 popoldne v poslopji c. kr. okrajnega glavarstva, v prostorih v ta namen blagovoljno pripuščenih. Razpravljalo se bo po sledečem usporadu: 1.) Poročilo o društvenem delovanji minulega leta 1886. 2.) Sklepni račun za leto 1886. 3.) Dopolnitve volitve društvenega vodstva. Vodevo patrijotičnega društva gospej za Goriško-Gradiščansko. V Gorici, 1. februarja 1887. Predsednica: Selma Coronini.

Poziv. Boljšega narodnega društva od sokolskega si pač niso mogli ustanoviti pred 25 leti bratje nam vrli Čehi. Kajti „Sokol“ guji najnežnejše dušilo: ljubezen do naroda in le v njem je nova moč in velika obramba slovanstva. Ko je pa sokolska ideja prešinila hitro po tem tudi bližnje nam brate Slovence na Kranjskem in v Trstu, bi mar mogli in smeli mi goriški Slovenci še nadalje ostati hladnokrvni glede za nas tako prepotrebne in prekoriatne naprave, kakor je „Sokol“? Letos bo praznovalo česko Sokolstvo že 25 letnico in hitro po tem tudi

ljubljanški Sokol, in mi smo v tem obziru prav tam, kjer smo bili pred 25 leti. Da bi postal Sokol važen faktor v našem narodnem življenji, ni dvomiti, kajti tako društvo spaja vse stanove naroda brez razločka inteligence, je pravi vzor bratovstva ter seja narodno zavednost v vse razrede naroda. Zatorej na noge, dragi goriški narodnjaki, ter oživimo tudi mi sokolsko društvo po vzgledu bližnjih nam bratov. Srčnost velja! Kdor se tedaj vjema in strinja s tem pozivom, naprošen je oglasiti se ali ustmeno ali pismeno pri čuvaji sl. Čitalnice in Podpornega društva tukaj. V Gorici, 2. febr. 1887. Nekteri rodoljubi.

Teodor grof Latour v Rušici oglašil se je v „Corrieru“ z dne 3. t. m. s dolgo poslanico, da bi zagovarjal protestantko zasebno ljudsko šolo svoje soproge, združeno z odgojščom za osiročene in uboge otroke, ki baje stoji pod neposrednim pokroviteljstvom namestništvenega predsedništva. Dasi ima rečena poslanica na sebi znak odvetniškega zagovora, vendar ne more izključiti neopravičenega upliva imenovanega zavoda na katoliške otroke v verskem pogledu. V formalnem oziru udriha poslanica po Slovincih in cerkvenih služabnikih ter se popoluoma ujema s politiko, ki velja dandanes kot edino prava na Primorskem. Tako vidimo tudi tukaj, kako se družita italijanska in nemška krv v rabi slovenskega poreda proti slovenstvu in katoličanstvu. Nam pa se zdi, da tu gre za državno postavo in njeno izvršitev, katera mora biti v tej zadevi merodajna brez ozira na narodnost.

Drobne novice. Zdravniško društvo za pokneženo goriško in gradiško bo imelo v nedeljo 6. febr. ob 3 pop. v deželni dvorani v Gorici svoj letni občni zbor s navadnim dnevnim redom. — Ljudske šole in otroški vrti so zopet odprti. — V Kormin pride kot okrajni sodnik K. Dilena iz Krka (Veglia). — V deželni zbor istrski izvolili so kvarnerski otoki kot poslanca dr. Fr. Volariča, kanonika v Krku. — Duhovske zadeve. Pred. g. Jož. Pavletič župnik Renčiki bil je umeščen preteklo nedeljo po mons. And. Marušič, častnem kanoniku, župnikovem rojaku. V Cerovo pride (kot vikar d. g. Ant. Batagelj, vikar na Ponikvah, v Kronberg pa d. g. Godnič, kaplan v Solkanu. Župnijo v Muš dobil je pred. g. Fr. Zlao, kaplan v Kaprivi.

Veselice napravljajo se o pustnem času v velikem številu. Goriška čitalnica bo imela v soboto 5. t. m. zopet plesno zabavo v svoji dvorani. — Podporno društvo napravi svojim društvenikom in njih družinam enako zabavo drugo soboto 12. t. m. v pritlični dvorani Marzinijevi. Ob istem času bo na čitalniščnem hodniku in v sobi pred dvorano domača zabava za društvenike neposredno in njih družine. — V postu pridejo na vrsto resnejši predmeti in uže se pripravljajo za tisti čas resna pa lepa beseda, katere čisti dohodek naj bi se obrnil za spomenik in ustanovo ranjcega Frana Erjavca. — „Domače bralno društvo“ v Koboridu napravi v nedeljo 6. februarja tombolo s plesom. Enake zabave, besede in veselice oznanjajo se tudi iz drugih krajev. Vidi se, da pust ima obilno častilcev.

„Slovenski jez“ je prejel na prašanje: Kako je z njegovimi peticijami od 18. avgusta m. l. p. odgovor, da se stvar pretresuje pri visokem c. k. ministertvu in da se pritožbe glede uradnega jezika še preiskujejo. Vidi se, da so naše peticije dale res povod k ugodnim spremembam, katere so bile v „Soči“ za injič naznanjene. Zasebna poročila bila so resnična. Presidijalni razglas c. k. nadsodnije v Trstu od 27. januarja t. l. št. 479 nam Briceu sicer ne obeta lastne okrajne sodnije, pač pa nam daje upanje o upeljavi slovenskega jezika v sodnije. Andr. Znidarčič.

Šempasko bralno društvo priredi dne 13. t. m. v Rijavčovi sobaci veselico z naslednjim sporedom: 1. Petje. 2. Govor. 3. Petje. 4. Muteo, vesela igra v enem dejanji. 5. Samospev s spremljevanjem. 6. Pravo junaštvo, podoba iz kmečkega življenja, sp. J. Stritar. 7. Srečkanje s 5 dobitki. 8. Petje. Začetek ob 5 1/2 uri. Vstopnina za neude 20 novcev. Srečke po 10 kraje. Po veselici domača zabava. K obilni udeležbi vabi Odbor.

Bralno društvo v Kozani priredi dne 6. februarja t. l. pri g. Fr. Debenjaku besedo z naslednjim sporedom: 1. Nagovor predsednikov. 2. Petje: Hrvaticam, moški zbor. Zajo. 3. Petje: Ptici, mešani zbor. Carli. 4. Deklamacija: Stara mati, balada Krilan-ova. 5. Petje: Venček narodnih pesmi, moški zbor. 6. Petje: Slovan na dan, mešani zbor. Volarič. 7. Igra: Eno uro doktor, burka v enem dejanji. 8. Petje: Na ples! moški zbor. Volarič. Med točkami svira godba. Pričetek ob 5 1/2 uri zvečer. Vstopnina k besedi za ude 10 kr., za neude 20 kr.

Iz Sela dobili smo poročilo, ki nikako ni v čast ondašnjim fantom. Hoteli so napraviti po vzgledu mest in večjih krajev ples, ki se jim pa ni dovolil. Vsled tega počenjali so proti nekaterim občinarjem nelepe reči in so se tudi v narodnem oziru malo zavedno vedli. Nadejamo se, da po oni razburjenosti se se že upokojili in da bodo zanaprej iskali časti v lepem vedenji ter v spoštovanji naslednjih družev in

naprav, ki imajo namen širiti poduk in omiko med prebivalci. Naj bi nas naša nada ne varala in naj bi se očitno pokazal napredek v omiki in zavednosti pri mladeničih, ki bodo s časom gospodarji in uslužniki občine.

„Edinost“ poroča: Cesarjevič Rudolf je prišel v nedeljo zjutraj v Opatijo, od kodar se je s knezom Coburg-Gotha in grofom Bombelles brez odloga napotil na Učko in dospel kmalu popoldne na vrh 4440 čevljev visoke gore, če tudi je bila pot na več mestih snegom zametena. Nebo je bilo jasno ko ribje oko in valed tega razgled na vse strani prekrasen, a na vrhu je brila mrzla burja. — V nedeljo 30. jan. osnovala se je v Trstu ženska podružnica sv. Cirila in Metoda.

Novo knjige. Postava o črni vojak od 6. junija 1886 se sveržitimi ukazi. Tako se nove mala knjižica, katero je sestavil in izdal Jos. Jurik v Slovenjgradci (Windischgrätz) na Štajerskem. Knjižica ima mnogo jezikovnih in tiskarskih pogrškov, vendar podaja tudi marsikateri pouk o črni vojski, ki se zdaj sanje. Cena 12 kr., s poštnino vred 14 kr. — O istem predmetu izdala je knjigarna A. Hartlober na Dunaji knjižico s naslovom: Das Landsturmgesetz. Poljudna razprava o vseh določbah in izvršilnih predpisih glede postave o črni vojski ter o njenih učinkih na vse kroge in razmere prebivalstva. Spisal R. Stern. Knjižica pove na 46 straneh male omerke vse, kar je treba vedeti v tem oziru, in stane s poštnino vred 25 kr., brez nje 20 kr. — V zalogi tiskarne L. Norberta na Dunaji (III. Gärtnergasse 6) izšla je knjižica: Papst Leo XIII. v spominu papeževga petdesetletnega mašništva 31. dec. 1887. Na 47 straneh obsega poziv na katoliško sodržavljanje ter opis Leonovega življenja, predno je bil papež, in njegovega papeževanja. Stane 20 kr. brez poštnine. Dodana je podoba papeževa črno tiskana ali pa s barvami. Zadnja stane za se 10 kr.; 100 podob 6 gld.

„Kdaj izidejo zopet Drobtnice?“ — „Kakor hitro se zopet zadosti gradiva nabore.“ S tom upanjem izšel je zadnji — dvajseti — letnik „Drobtnice“ med slovenski svet l. 1869. iz rok zadnjega svojega urednika, pred. gosp. kan. Fr. Kosarja.

A mnogi zadržki, največ obilna opravila uredniškov, ovirala so nadaljevanje „Drobtnice“. Bilo je to gotovo v veliko škodo našemu slovstvu, v škodo našemu narodu. „Branje „Drobtnice“ je našemu ljudstvu tako ljubljeno, kakor le maloktere druge knjige“, pisał je zadnji urednik, in to ni bilo resnično samo pred dvajset leti, ampak je še vedno. „Drobtnice“ so še vedno slovenskemu narodu izmed vseh knjig skoro najbolj priljubljene: bere jih staro in mlado, bere jih zlasti udeča se mladina, berejo jih v kmečkih hišah; le škoda, da jih je tako težko dobiti na posodo, še teže pa na prodaj.

Odbor „Kat. družbe“ za Kranjsko sklenil je dne 13. pr. m., da bode izlajal in nadaljeval „Drobtnice“ na mesto „Glasov“, in je njihovo uredovanje, kakor dosedaj „Glasov“, izročil dr. Fr. Lampe-tu v Ljubljani. Ker so nekdanje „Drobtnice“ zlasti zaradi raznovrstnih spisov tako zanimive in priljubljene, zato prosi novi urednik uljudno in ponižno vse prijatelje nekdanjih „Drobtnic“, te najlepše cvetke Slo-mšekove, da bi pomagali s svojimi spisi nadaljevati dostojno tako koristno delo. „Drobtnice“ so postavile mnogim možem spomenik, ki jih je otežilo pozabljenosti, in nam kliče glasno: Slovenci, take moše posnemajte! Životopisov si želé v prvi vrsti tudi nove „Drobtnice“ in poleg teh želé si mišnih pesmic in nedolžnih kratkočasnic, pripovedi in prilik, pa tudi podučnih spisov, zlasti o vzgoji.

Naj bi duh pokojnega slovenskega vladike in učenika, duh Slomškov, obudil mogo prijateljev tudi novim „Drobtnicam“, da bi mogle kmalu razveseliti in poziviti milo našo domovino! Doneski, prašanja in nasveti naj se blagovoljno pošljejo za letošnji tečaj imenovanemu uredniku vsaj do konec aprila.

Listnica uredništva. Gospodu A. K. v V. O. I. čah: pritožbe o postopanju državnih uradov dovoljene so v posameznih slučajih na predstojnike dotičnih uradov ali na višje urade. Če se bote drugače potoževali, Vas znajo že zapreti, in tedaj bote imeli dvojno nevarnost — Gosp. A. Ž. v Gradnem: Ali bi „Soča“ ponatisnila petičije „Slov. jez.“ v polnem obsegu, odvisno bi bilo od njih sestave in obsega; v posebne odtise rada privoli, ako se dobi založnik, ki bi hotel pokriti stroške. — Gosp. dopisniku o kokodakanji in jajcih: Vse kaže, da Bismarck se ne ujema z Vami; sicer pa pust ni še pri kraju in morda ponatisnemo Váš sesavek, če ne nad črto, pa pod njo (ali tudi z imenom?). — Nekateri gospodje so mislili, da jira je bil list ustavljen, ker niso dobili zadnje številke o pravem času; zdaj se se menda že prepričali, da ni tako.

„Ljubljanski Zvon.“

Stoji za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Vsem prijateljem in znancem, ki so nama vsled nenadomestljive zgube našega edinega sina

HENRIKA

svoje sočutje izrazili, daritjem vencov in onim, ki so se pogreba udeležili ter s tem nepozabljivemu rajncemu zadnjo čast skazali, izrekava s tem presrečno zahvalo.

V Gorici, 3 februarja 1887

Dr. Lisjak, oče.

Karolina Lisjak, rojena Kerstein mati.

Zahvala.

Podpisani se zahvaljuje vsem tistim dobrotnikom, ki so njegovo mater **Katarino Toroš** za časa nje bolezni obiskovali in tolažili. Posebno zahvalo izreka častiti duhovščini, učitelstvu in družinam Štigličjevi in Jakoničjevi v Medani, kateri ste posebno v poslednjem času izkazovali veliko nagnjenost do predrage ranjce. Slednjič se zahvaljuje še vsem tistim, ki so blagovolili udeležiti se pogreba dne 31. t. m.

Medana, 31. januarja 1887.

FRANC TOROŠ,

kontrolor pri ekonomatu c. kr. finančne direkcije v Trstu.

Št. 47[o. š. s.

Razpis

služeb učitelja-voditelja na enorazrednici v Velicemdolu, pa učiteljice na dvorazrednici v Lokvah, obě z dohodki III. plačilne vrste.

Za službo učitelja-voditelja zahteva se sposobnost podučevati katoliško verstvo.

Prošnje naj se vložijo pri podpisnem v dobi 6 tednov po razglašenju tega razpisa v časniku Osservatore Triestino.

G. K. OKRAJNI ŠOLSKI SVET V SEŽANI,
28. januarja 1887.

Na debelo. Na drobno.

Josip Miani & Co.

na Travniku št. 19 v Gorici.
Na debelo in na drobno.

Priporočajo svojo veliko zalogo vsakovrstnega stekla, navadnega in finega, kristalov, ogledal z okvirji in brez njih, raznovrstnih šip za okna, tudi barvanih, posod s porcelana, z ilovice in za kuhinjo za družine, gostilne, krčme, pivarne, sladkarne, kavarne; kakor tudi namizja in priprav za kavo, čaj za 2, 6 ali 12 oseb, obešal za ubrisalke s stekla, porcelana in an-gleskega ila, palic in okvirjev pozlačenih v starem in novem slogu, svetilnic vsake vrste za petrolej, kružnikov, skled in žlic.

Velika zaloga črnih steklenic (botelj) za vino, pivo, likerje iz slavno znane tovarne v Siemensu; oblečenih steklenic (Haškonov) od 1 do 50 litrov. Sprejemajo vsakršno steklarsko delo tudi na deželi za poslopja in cerkve tudi v gotiškem slogu z barvanimi šipami, vezanimi s svincem.

Imajo zalogo najmenitnejših tovarov dunajskih in sprejemajo katero koli naročilo po tovarniški ceni na posode in priprave za cerkveno rabo, bodisi s čistega srebra, kakor tudi s posrebrnene kovine, najfineje, n. pr. kelihov, ciborijev, monštranc, svečnikov, svetilnic, križev, altarnih tabel, križevih potov.

Sprejemajo naročila gledé lestencev (kljoč) bodisi s kristala, kakor tudi z ruče, vse po najnižjih cenah.

Na debelo. Na drobno.

RAZGLAS.

Naznanja se slavnemu občinstvu, da je proti kupni ceni 175 gld.

na prodaj

v občini DESKLA ležeča, z drevesi obratena senošet, ki meri 1280□ sežnje in se imenuje „Za sminom“ ali „Pod brdo“ in je zaznamovana v davkarski mapi s števil. 862. — Kdor bi je želel kupiti, naj se javi pri nje lastnici

Evfemiji udovi Heyer v Gorici.
Via Rastello št. 19, III nadstropje.

Gosp. Fragnerju v Pragi! — Uže blizu 6 let trpel sem na želodci, da nisem mogel ni jesti in spati. Po-vetoval sem se o tem s prav mnogimi zdravniki in užil preveliko zdravil pa brez vaneha. Po nasvetu tukajšnjega lekarja, gosp. Schula-e, poskusil sem dr. Rosa-e življenski balzam. Vzel sem 5 steklenico in bolečina je popolnoma zginila, mogel sem zopet spati in jesti. Ob enem priporočil sem ta življenski balzam prav mnogim, ki so bili mrzlični, in zdravstveni vaneh bil je ta, da mrlica je zginila. Iz tega uzroka štejem si v dolžnost, da se Vam prosrčno zahvalim za iznajdbo dr. Rosa-e življenskega balzama, ter želim, da bi vsi bolniki zatekli se k temu zdravilnemu in oživljajočemu pomočku. Z odličnim spoštovanjem.
Buzen (na Rumunskem), 28. novembra 1880.
Jakob Mendelsohn, profesor.

Nagla in gotova pomoč za želodčne bolezni in njih nastopke.

Ohranitev zdravja odvisna je le od ohranitve in pospeševanja dobrega prebavljanja, ker to je glavni pogoj zdravju ter telesnemu in dušnemu dobremu duhu. Najbolj potrjeno **DOMAČE ZDRAVILO**, ki prebavlja: — ed, doseže primerno mašanje krvi in odpravi pov-rjene nezdrave krvne dele, je užo več let splešno znani in priljubljeni

dr. ROSA-E življenski balzam.

Napravljen iz najboljših, zdravstveno najkrepkejših zdravilnih zelišč, potrjen je posebno kot gotova pomoč pri slabem prebavljanju, pri presedanju, po kiselom dišečem riganju, napenjanju, bluvanju, pri bolečinah v telesu in v želodci, želodčnem krči, prenapolnjenj žaloda z jedmi, zasliženju, krvnem navalu, hemeroidah, ženskah boleznih, boleznih v črevih, hipohondriji in melankoliji (vsled slabega prebavljanja); on oživlja prebavljanje, dela zdrave in čiste krv in bolno telo dobiva poprej-šnje moč in zdravje. Vseled te izvrstne moči postal je gotovo in potrjeno ljudsko domače zdravilo ter se je sploh razširil.

1 steklenica 50 kr., dvojna steklenica 1 gl.

Na tisoče pohvalnih pisem lahko vsak pregleda. Pošilja se na frankirana pisma proti povzetju zneska na vse strani.

Svarilo! Da se izognejo neljubim napakam, prosim vse p. n. gg. naročnike, naj zahtevajo, povsodi izrečno **dr. Rosa-e življenski balzam** iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo življenski balzam, in ne izrečno **dr. Rosa-e življenskega balzama**.

Pravi dr. Rosa-e življenski balzam

dobi se samo v glavni zalogi izdelovalca B. Fragner-ja, v lekarni „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205—3. — V GORICI: G. Cristofaletti, G. B. Pontoni, R. Kürner, A. de Gironeoli lekarji. V OGLESI: Damaso d'Elia. — V TRSTU: P. Prendini, G. Ferabeschi, J. Serravallo; Ed. de Leitenburg, G. B. Manzoni, Karl Zanetti, Ant. Suttina lekarji. — V ZAGREBU: C. Arazim, lekar.

Vse lekarne in večje trgovine s materialnimi blagom v Avstro-Ogerskej imajo zalogo tega življenskega balzama.

TAM SE TUDI DOBI:

Pražko domače mazilo zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnamejo, ali strdijo, pri bu-lah vsake vrste, pri turih, gnojnih tokih, pri črvu v prstu in pri nohtanju, pri izlezah, oteklinah, pri zmaščenju, pri morskem (mrtvi) kosti zoper revmatično oteklino in putiko, zoper kronično vnetje v kolenih, rokah, v ledji če si kdo nogo spahne, zoper kurja očesa in potne noge, pri razkopenih rokah, zoper lišaje, zoper oteklino po piku mrčesov, zoper tekoče rane, odprte noge, zoper raka in vneto kožo ni boljsega zdravila, ko to mazilo.

Zaprte bule in oteklino se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, potegne mazilo v kratkem vso gnojico na-se, in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa bolna gnojica ven potegnena. Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred snetom (črnim prisadom); tudi bolečine to hladilno mazilo poteši. — Odprte in tekoče rane se morajo s mlačno vodo umiti po-em še le se mazilo na nje prilepi. Škatljice se dobodo po 25 in 35 kr.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano odstrani naglušnost, po njem se dobi tudi popolno užo zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gl. a. v.